

B ö l ü m

26

Çocuklarda Normal Laboratuvar Değerleri

Mediha AKCAN¹
Yusuf Ziya ARAL²

Tam kan sayımı

Tam kan sayımı için taze alınmış kapiller, venöz veya arteriyel kan örneği kullanılabilir. Kan sayımı için standart olarak bir antikoagülan olan potasyum etilendiamin tetraasetik asit (EDTA) tuzları içeren 4.5 ml mor kapaklı tüpler kullanılmalıdır. Kan örneği tüpün üzerinde belirtilen çizgiye kadar alınmalıdır. Tüp çalkalanmadan sadece alt-üst edilerek kan örneğinin EDTA ile karışması sağlanmalı ve 2-6 saat içinde çalışılmalıdır. Örnekler +4 derecede en fazla 24 saat bekleyebilir. Serum giden koldan kan alınmamalı, fazla turnike uygulanmamalı, cihaza verilmeden önce lipemi, hemoliz, pıhtı ve soğuk aglütinin varlığı açısından tüpler gözle kontrol edilmelidir. Tablo I'de tam kan sayımı cihazının hatalı ölçüm nedenleri sunulmuştur.

Tam kan sayımı sonuçlarını değerlendirirken dikkat edilmesi gereken bir diğer nokta hastanın yaşıdır. Genellikle sonuç raporundaki kan değerleri erişkin değerleri referans alınarak düşük-yüksek diye belirtilir. Ama çocuklarda bu değerlerin çoğu yaşa göre değişkenlik gösterebileceği için ayrıca bir değerlendirme

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları AD, Çocuk Hematoloji ve Onkoloji BD, e-posta: drmedihak@yahoo.com

² Dr. Öğr. Üyesi, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları AD, Çocuk Hematolojisi ve Onkolojisi BD, e-posta: yuziar_12@yahoo.com

Tablo VII. Devamı

	0-5 gün	4.8-8.2
	1-3 yaş	3.8-6.5
	4-11 yaş	3.7-5.6
	12-15 yaş	2.9-5.4
	16-19 yaş	2.7-4.7
Potasyum		mmol/L
	hafta	3.2-5.5
	1 hafta-1 ay	3.4-6.0
	1-6 ay	3.5-5.6
	6 ay-1 yaş	3.5-6.1
	>1 yaş	3.3-4.6
Sodyum		mmol/L
	Yenidoğan	133-146
	İnfant	134-144
	Çocuk	134-143

- Sonuçları değerlendirirken mutlaka hastanın yaşına dikkat edilmelidir.
- Normal değerlerle karşılaştırma yaparken laboratuvarın çalışma yöntemi ve birimine mutlaka dikkat edilmelidir.
- Tam kan sayımındaki anormallikler olması durumunda periferik yayma değerlendirilmelidir.
- Her anormal laboratuvar değerinde mutlaka tetkik öncesi (preanalitik) fazda da hatalar olabileceği göz önünde bulundurulmalıdır.

KAYNAKLAR

1. Lanzkowsky P. Manual of pediatric hematology and oncology. 6th ed. San Diego: Academic Press;2016.
2. Brugnara C, Oski FA, Nathan DG. Diagnostic approach to the anemic patients. In: Orkin SH, Fisher DE, Ginsburg D, Look AT, Lux SE, Nathan DG (eds). Nathan and Oski's Hematology and Oncology of infancy and childhood.7th ed. Philadelphia. Saunders Elsevier, 2009: 455-466.
3. Kaya Z. Tam kan sayımı çıktılarının yorumlanması. Dicle Medical Journal 2013; 40: 521-528. doi:10.5798/diclemedj.0921.2013.03.0326.
4. Türk Biyokimya Derneği Preanalitik Evre Çalışma Grubu. Tıbbi Laboratuvarlarda Kan sayımı Kılavuzu: Preanalitik değişkenlerin etkisi 2020-Ankara ISBN:978-605-70111-0-7.
5. Lo SF. Reference intervals for laboratory tests and procedures. In: Kliegman RM, Stanton BF, Schor NF, St Geme III JW (eds). Nelson Textbook of Pediatrics. 20th ed. Philadelphia. Elsevier 2016: 3464-3473.